IV.

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

VIJEĆE

Rezolucija Vijeća o ažuriranom priručniku s preporukama za međunarodnu policijsku suradnju te mjerama za sprečavanje i kontrolu nasilja i nemira povezanih s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera koje uključuju najmanje jednu državu članicu („Nogometni priručnik EU-a")

(2016/C 444/01)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

budući da:

(1) Cilj je Europske unije, među ostalim, osigurati građanima visoku razinu sigurnosti u području slobode, sigurnosti i pravde razvijanjem zajedničkog djelovanja među državama članicama u području policijske suradnje kako se navodi u glavi V. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(2) Vijeće je 21. lipnja 1999. donijelo Rezoluciju o priručniku za međunarodnu policijsku suradnju i mjere za sprečavanje i kontrolu nasilja i nemira povezanih s međunarodnim nogometnim utakmicama ([1]).

(3) Tu rezoluciju prvo je zamijenila Rezolucija Vijeća od 6. prosinca 2001. ([2]) te potom rezolucije Vijeća od 4. prosinca 2006. ([3]) i 3. lipnja 2010. ([4]) o priručniku s preporukama za međunarodnu policijsku suradnju te mjerama za sprečavanje i kontrolu nasilja i nereda povezanih s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera koje uključuju najmanje jednu državu članicu (dalje u tekstu Nogometni priručnik EU-a).

(4) U aktualnoj rezoluciji predlaže se da se uvedu izmjene u priručnik s obzirom na nedavno stečena iskustva.

(5) Uzimajući u obzir nedavna iskustva povezana s Europskim prvenstvom iz 2012. i Svjetskim prvenstvom iz 2014., razvoj utvrđene dobre prakse u okviru tih turnira, opsežnu policijsku suradnju općenito u vezi s međunarodnim i klupskim utakmicama u Europi te mišljenja više od 300 policijskih djelatnika (zapovjednika nadležnih za utakmice, osoblja nacionalnih nogometnih informacijskih točaka i drugih stručnjaka za policijski nadzor) iz 25 europskih zemalja ([5]) koje su sudjelovale u paneuropskom projektu za osposobljavanje u području policijskog djelovanja na nogometnim utakmicama u razdoblju između 2011. i 2014., Nogometni priručnik EU-a revidiran je i ažuriran.

([1]) SL C 196, 13.7.1999., str. 1.
([2]) SL C 22, 24.1.2002., str. 1.
([3]) SL C 322, 29.12.2006., str. 1.
([4]) SL C 165, 24.6.2010., str. 1.
([5]) Austrija, Belgija, Bugarska, Cipar, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Hrvatska, Irska, Italija, Litva, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Španjolska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina, kao i Srbija, Švicarska, Turska i Ukrajina.

(6) Izmjenama unesenima u priloženi ažurirani priručnik ne dovode se u pitanje postojeće nacionalne odredbe, posebice podjele odgovornosti među različitim tijelima i službama u dotičnim državama članicama te izvršavanje ovlasti Komisije u skladu s Ugovorima,

OVIME,

1. TRAŽI da države članice nastave unapređivati policijsku suradnju u pogledu nogometnih utakmica (i prema potrebi drugih sportskih priredaba) međunarodnog karaktera.

2. ZAHTIJEVA da se s tim ciljem ovdje priloženi ažurirani priručnik, u kojem se nalaze primjeri izuzetno preporučljivih metoda rada, stavi na raspolaganje tijelima za izvršavanje zakonodavstva uključenima u policijski nadzor nogometnih utakmica međunarodnog karaktera te da ona te metode usvoje.

3. IZJAVLJUJE da se preporučljive metode rada po potrebi mogu primjenjivati kod drugih velikih sportskih priredaba.

4. Ovom Rezolucijom zamjenjuje se Rezolucija Vijeća od 3. lipnja 2010.

PRILOG

Priručnik s preporukama za međunarodnu policijsku suradnju te mjerama za sprečavanje i kontrolu nasilja i nemira povezanih s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera koje uključuju najmanje jednu državu članicu („Nogometni priručnik EU-a”)

Sadržaj priručnika

Poglavlje	Predmet	Stranica
Svrha, područje djelovanja i upotreba priručnika		4
1.	Upravljanje informacijama i njihova razmjena od strane policije	5
1.1.	Uvod	5
1.2.	Zadaća međunarodnog karaktera	5
1.3.	Razmjena policijskih informacija	6
1.3.a	Definicije	6
1.3.b	Vrste informacija	6
1.3.c	Kronološki red razmjene informacija	6
1.3.d	Razmjena informacija sa zemljama koje nisu članice EU-a	7
1.4.	Borba protiv terorizma te teškog i organiziranog kriminala	7
2.	Opće smjernice u vezi s ulogom i zadaćama nacionalnih nogometnih informacijskih točaka (NFIP-ova) na nacionalnoj razini	8
3.	Suradnja policije domaćina i gostujućih policijskih izaslanstava	8
3.1.	Glavna načela	8
3.2.	Podrška operacijama nadzora zemlje domaćina	8
3.3.	Dogovori o suradnji	9
3.4.	Uzorci protokola za pojedinačne utakmice izvan okvira nekog turnira	9
3.5.	Troškovi i financijski dogovori	10
3.6.	Posjeti uoči sportskog događaja	10
3.7.	Pratnja gostujućim policijskim izaslanstvima (ciceroni)	11
3.8.	Sastav gostujućih policijskih izaslanstava	11
3.9.	Glavne zadaće gostujućeg policijskog izaslanstva	12
3.10.	Jezik	13
3.11.	Suradnja policije domaćina i gostujuće policije tijekom priredbe	13
3.12.	Upotreba identifikacijskih prsluka	13
3.13.	Akreditacija	13
3.14.	Nogometni turniri u zemljama u kojima nema NFIP-a	13
3.14.a	Bilateralni dogovori	13
3.14.b	Suradnja NFIP-ova	14

3.15. Uloga Interpola i Europola 14

4. Suradnja policije i organizatora 14

5. Suradnja policije s pravosudnim tijelima i tijelima kaznenog progona 15

6. Suradnja policije i navijača 16

7. Strategija u vezi s komunikacijama i medijima 16

7.1. Komunikacijska strategija 16

7.2. Medijska strategija 17

8. Sastanci stručnjaka EU-a za sigurnost i zaštitu na nogometnim utakmicama 17

9. Popis relevantnih dokumenata o sigurnosti i zaštiti na nogometnim priredbama 18

9.1. Najvažniji usvojeni dokumenti Vijeća Europske unije 18

9.2. Najvažniji usvojeni dokumenti Vijeća Europe 18

Dodatak 1. Protokol o razmještanju gostujućih policijskih izaslanstava (u okviru Prümskog ugovora) 19

Dodatak 2. Protokol o razmještanju gostujućih policijskih izaslanstava (izvan okvira Prümskog ugovora) 25

Dodatak 3. Specifikacije za policijske identifikacijske prsluke 30

Dodatak 4. Dinamična procjena rizika i upravljanje masama 32

Dodatak 5. Kategorizacija nogometnih navijača 35

Svrha, područje djelovanja i upotreba priručnika

Svrha je ovog dokumenta poboljšati sigurnost i zaštitu na nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera te posebno maksimalno povećati učinkovitost međunarodne policijske suradnje.

Sadržaj, koji je u skladu s ustaljenom dobrom praksom prihvaćanja integriranog pristupa sigurnosti i zaštiti na nogometnim utakmicama te uslugama povezanima s njima, uz sudjelovanje više agencija, može se po potrebi primijeniti na druge sportske priredbe međunarodnog karaktera ako tako odluči država članica.

Sadržajem se ne dovode u pitanje postojeće nacionalne odredbe, posebice ovlasti i odgovornosti različitih tijela unutar svake države članice.

Iako je ovaj dokument uglavnom usmjeren na međunarodnu policijsku suradnju, u dijelovima posvećenima policijskoj interakciji s drugim glavnim partnerima poput organizatora događaja i dionika, ponajprije navijača, razmatra se upravljanje nogometnim utakmicama (kao i drugim sportskim priredbama) koje uključuje više agencija.

Međunarodna policijska suradnja i operacije policijskog nadzora u nogometu moraju se voditi načelima zakonitosti, proporcionalnosti i primjerenosti. Primjeri dobre prakse u vezi s dinamičnom procjenom rizika i upravljanjem masama podrobnije su izneseni u Dodatku 4.

Iako su nadležna tijela države članice domaćina odgovorna za sigurnost priredbe, tijela u državama sudionicama, susjednim i tranzitnim državama imaju odgovornost pomagati prema potrebi.

Ovaj dokument trebalo bi naširoko distribuirati te primjenjivati u svakoj državi članici i u drugim europskim zemljama, kao i šire, kako bi se na najmanju moguću mjeru sveli rizici za sigurnost i zaštitu te kako bi se osigurala učinkovita međunarodna policijska suradnja.

POGLAVLJE 1.

1. **Upravljanje informacijama i njihova razmjena od strane policije**

1.1. **Uvod**

Pravovremena razmjena točnih informacija od najveće je važnosti u jačanju sigurnosti i zaštite te sprečavanju nasilja i nereda povezanih s nogometom.

U skladu s Odlukom Vijeća 2002/348/PUP, kako je izmijenjena Odlukom Vijeća 2007/412/PUP od 12. lipnja 2007., svaka država članica mora osnovati nacionalnu nogometnu informacijsku točku (NFIP) koja će djelovati kao središnja nacionalna kontaktna točka za razmjenu relevantnih informacija za nogometne utakmice međunarodnog karaktera te olakšavati međunarodnu policijsku suradnju u pogledu nogometnih utakmica.

Kada postoji izravan kontakt između policije domaćina i gostujuće policije, u svaku razmjenu informacija trebalo bi istodobno uključiti i relevantni NFIP. Takvi kontakti ne bi trebali ugroziti glavnu ulogu NFIP-a u osiguravanju kvalitete informacija i daljnju distribuciju ostalim relevantnim partnerima i tijelima.

Važeće nacionalno pravo trebalo bi se primjenjivati na odnos između NFIP-a i nadležnih nacionalnih tijela.

U skladu s člankom 1. stavkom 4. Odluke Vijeća 2002/348/PUP svaka država članica mora osigurati da je njezina nacionalna nogometna informacijska točka u stanju učinkovito i odmah ispuniti zadaće koje su joj dodijeljene.

— Da bi bilo djelotvorno, osoblje NFIP-a trebalo bi obučiti i opremiti tako da u svojoj državi bude izvor stručnih savjeta u pogledu policijskog nadzora u nogometu i povezanih pitanja sigurnosti i zaštite.

1.2. **Zadaće međunarodnog karaktera**

NFIP podupire nadležna nacionalna tijela. Na temelju analiziranih i procijenjenih informacija nadležnim nacionalnim tijelima upućeni su potrebni prijedlozi ili preporuke za pomoć u osmišljavanju politike uključenosti više agencija u pitanja povezana s nogometom.

U pogledu domaćih ili međunarodnih nogometnih utakmica NFIP djeluje u uskoj suradnji s lokalnom policijom. Kako bi pružanje ove potpore bilo u potpunosti učinkovito, u svakoj državi članici sva tijela policijskog nadzora trebala bi razumjeti i naširoko distribuirati informacije o važnosti uloge NFIP-a.

Svaka država članica trebala bi isto tako stvoriti mehanizme za uspostavu nacionalne mreže posebno određenog lokalnog policijskog osoblja sa zadaćom da prikuplja sve informacije i obavještajne podatke u vezi s nogometnim priredbama na svom području te da ih dostavlja NFIP-u.

Za potrebe NFIP-ova drugih zemalja svaki NFIP treba provoditi i ažurirati procjene rizika ([1]) u vezi s vlastitim klubovima i nacionalnim momčadima. Procjena rizika općenito se provodi u suradnji s ostalim NFIP-ovima uz upotrebu obrazaca dostupnih na internetskim stranicama NFIP-a (www.nfip.eu) ([2]). Međutim, naglašava se da je rizik nepostojan i ovisi o nizu čimbenika. U skladu s time treba provoditi dinamičnu procjenu rizika za vrijeme priredbe.

Svaki NFIP trebao bi imati pristup relevantnoj bazi podataka nacionalne policije. Na razmjenu osobnih informacija primjenjuje se važeće nacionalno i međunarodno pravo, posebno Prümska odluka ([3]) ili sporazumi između dviju država ili multilateralni sporazumi.

Od NFIP-a se zahtijeva da osigura provjeru kvalitete sadržaja svih informacija.

Sve informacije trebalo bi razmjenjivati uz upotrebu odgovarajućih obrazaca dostupnih na internetskim stranicama NFIP-a.

([1]) Analiza rizika znači izrada profila navijača nacionalne reprezentacije i klubova uključujući rizične skupine te prirodu njihova odnosa s drugim navijačima kod kuće i u inozemstvu, što obuhvaća i skupine lokalnog stanovništva te uvjete koji mogu povećati mogući rizik (uključujući interakciju s policijom i redarima).

([2]) Internetske stranice NFIP-a posebno su dobro zaštićene stranice namijenjene isključivo za upotrebu NFIP-ova i sadrže informacije u vezi s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera (npr. pregled klubova, izvješća uoči i nakon utakmica).

([3]) Odluka Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (SL L 210, 6.8.2008., str. 1.).

1.3. **Razmjena policijskih informacija**

1.3.a **Definicije**

Izraz „priredba" u ovom priručniku upotrebljava se sa značenjem određene nogometne utakmice ili turnira u svim njihovim aspektima. Izraz „policija domaćin" upotrebljava se sa značenjem policije u zemlji u kojoj se održava utakmica ili turnir. Izraz „gostujuća policija" upotrebljava se za opis policije iz zemlje ili u zemlji u kojoj momčad ili momčadi koje sudjeluju imaju sjedište.

1.3.b **Vrste informacija**

Moguće je razlikovati opće informacije i osobne informacije.

(a) Opće informacije

Opće informacije obuhvaćaju strateške i taktičke informacije namijenjene informiranju pri pripremi priredbe i operacijama u vezi s utvrđivanjem i sprečavanjem ili smanjivanjem rizika za sigurnost i zaštitu, provođenjem dinamične procjene rizika uoči i tijekom priredbe te odgovarajućim i razmjernim odgovorom na rizike za sigurnost i zaštitu kada se pojave za vrijeme priredbe.

(b) Osobni podaci

U tom kontekstu osobne informacije su informacije o pojedincima za koje policija procijeni da predstavljaju potencijalni rizik za javnu sigurnost u vezi s određenom priredbom. One mogu obuhvaćati detalje o pojedincima koji su očito uzrokovali nasilje ili nerede, ili im doprinijeli, u vezi s prijašnjim nogometnim utakmicama.

1.3.c **Kronološki red i razmjena informacija**

Mogu se ustanoviti tri faze: prije, za vrijeme i nakon priredbe. Te tri faze ne moraju uvijek biti strogo razdvojene.

Prije priredbe

NFIP zemlje domaćina upućuje NFIP-u gostujuće zemlje/zemalja zahtjeve za informacijama. Ti zahtjevi obuhvaćaju:

— procjenu rizika koji predstavljaju navijači gostujuće momčadi,

— ostale relevantne informacije u vezi sa sigurnošću i zaštitom priredbe, npr. informacije o putovanjima navijača i ostale prijetnje javnom redu.

NFIP gostujuće zemlje/zemalja odgovara na zahtjeve za informacijama NFIP-a zemlje domaćina i na vlastitu inicijativu pruža sve relevantne informacije bilo kojem NFIP-u o kojem je riječ.

NFIP zemlje domaćina pruža informacije o važećem zakonodavstvu i politici tijela vlasti (npr. politici u odnosu na konzumiranje alkohola), organizaciji priredbe i najvažnijem osoblju zaduženom za sigurnost i zaštitu.

Sve relevantne informacije stavljaju se na raspolaganje ostalim zainteresiranim NFIP-ovima i unose na internetske stranice NFIP-a putem odgovarajućih obrazaca.

Od NFIP-a gostujuće zemlje/zemalja očekuje se da pruži pravovremene i točne informacije u vezi s kretanjem navijača koji predstavljaju rizik, kao i onih koji ga ne predstavljaju, momčadi koja sudjeluje (ako postoji prijetnja) i prodajom karata, zajedno sa svim ostalim relevantnim informacijama.

NFIP zemlje domaćina pruža informacije NFIP-u gostujuće zemlje/zemalja, posebno o integraciji gostujućeg policijskog izaslanstva u domaću operaciju policijskog nadzora, kao i informacije za gostujuće navijače itd.

Za vrijeme priredbe

NFIP zemlje domaćina može zatražiti potvrdu prethodno dobivenih informacija i zatražiti ažuriranu procjenu rizika. Zahtjev se upućuje i na njega se odgovara putem sustava časnika za vezu ako je takav sustav uspostavljen.

NFIP zemlje domaćina trebao bi obavijestiti NFIP gostujuće zemlje ako se za vrijeme priredbe dogode značajni incidenti.

NFIP gostujuće zemlje/zemalja prati i prema potrebi pruža NFIP-u zemlje domaćina ažurirane informacije o kretanjima i mjestima zadržavanja gostujućih navijača. NFIP-u zemlje domaćina i svim ostalim relevantnim NFIP-ovima također se šalju korisne informacije koje se tiču incidenata povezanih s priredbom u gostujućoj zemlji koji se dogode za vrijeme utakmica ili turnirâ.

Opće informacije u vezi s povratkom navijača, uključujući sve koji su protjerani ili im je zabranjen ulazak, također se pružaju NFIP-u zemlje iz koje su navijači te relevantnim tranzitnim zemljama.

Nakon priredbe

U roku od pet radnih dana nakon priredbe NFIP zemlje domaćina pruža informacije NFIP-u gostujuće zemlje (putem odgovarajućih obrazaca na internetskim stranicama NFIP-a):

— u vezi s ponašanjem navijača kako bi NFIP-ovi zemlje/kluba za koji navijaju i/ili njihova mjesta boravka mogli ažurirati procjenu rizika,

— o operativnoj koristi informacija koje je dao i potpori koju je pružilo gostujuće policijsko izaslanstvo/izaslanstva,

— opis svakog incidenata: informacije u vezi s uhićenjima ili sankcijama razmjenjuju se u skladu s nacionalnim ili međunarodnim pravom. Ako je moguće, te informacije uključuju:

  — osobne podatke uhićenih/osuđenih počinitelja,

  — ime odgovornog tijela za izvršavanje zakonodavstva,

  — zapisnik o slučajevima (ako je dostupan),

  — sudsku odluku (ako je dostupna),

  — dostupne dokaze (posebno foto/video snimke gostujućih počinitelja koji još nisu identificirani).

Na temelju informacija koje pruže NFIP zemlje domaćina i gostujuće policijsko izaslanstvo, gostujući NFIP potom ažurira svoju općenitu procjenu rizika.

NFIP-ovi zemlje domaćina i gostujuće zemlje surađuju kako bi procijenili učinkovitost mehanizama razmjene informacija i rad gostujućeg policijskog izaslanstva.

1.3.d **Razmjena informacija sa zemljama koje nisu članice EU-a**

NFIP-ovi su odgovarajući kanali za razmjenu informacija s NFIP-ovima u zemljama koje nisu članice EU-a. Ako u zemlji ne postoji NFIP, od ministarstva odgovornog za policijska pitanja trebalo bi zatražiti da posebno odredi nekoga kao središnju policijsku kontaktnu točku. Podatke za kontakt trebalo bi proslijediti ostalim NFIP-ovima i unijeti ih na internetske stranice NFIP-a.

1.4. **Borba protiv terorizma te teškog i organiziranog kriminala**

U svrhu razmjene informacija o pitanjima poput borbe protiv terorizma te teškog i organiziranog kriminala nadležno policijsko tijelo u zemlji domaćinu može komunicirati putem bilo koje postojeće mreže ili stručnih časnika za vezu imenovanih u tu svrhu.

POGLAVLJE 2.

2. **Opće smjernice u vezi s ulogom i zadaćama nacionalnih nogometnih informacijskih točaka (NFIP-ova) na nacionalnoj razini**

NFIP bi trebao djelovati kao izvor stručnih savjeta za pitanja policijskog nadzora na nacionalnoj razini. U ispunjavanju te uloge NFIP bi trebao obavljati niz ključnih zadaća povezanih s nogometom, uključujući:

— koordinaciju razmjene informacija u vezi s nogometnim utakmicama koje se igraju na domaćim natjecanjima,

— prikupljanje i analizu podataka o incidentima povezanima s nogometom (na stadionima i izvan njih) zajedno s uhićenjima i pritvaranjima do kojih je zbog toga došlo te ishodu svakog sudskog ili upravnog postupka koji uslijedi,

— prikupljanje i analizu informacija o uvođenju mjera isključenja i prema potrebi nadzor poštovanja takvih mjera isključenja,

— prema potrebi koordinaciju i organizaciju osposobljavanja i rada obavještajaca i/ili promatrača.

NFIP može sklopiti formalan bilateralni sporazum s trećom stranom u vezi s razmjenom određenih informacija u skladu s njihovim nacionalnim zakonodavstvom. Te informacije ne mogu se slati dalje bez pristanka izvora informacija.

NFIP može imati ključnu ulogu u pomaganju policijskim zapovjednicima zaduženima za utakmice pri ostvarivanju njihovih strateških i operativnih prioriteta na svim utakmicama međunarodnog karaktera. Ključni prioriteti operacija policijskog nadzora na domaćem terenu trebali bi obuhvaćati:

— pružanje sigurnog, zaštićenog i gostoljubivog okruženja navijačima i lokalnoj zajednici,

— upravljanje svim aspektima priredbe u vezi s policijskim nadzorom,

— utvrđivanje strategija pripreme i organizacije policijskog nadzora na temelju policijskih procjena rizika,

— praćenje novih mogućnosti rizika i razmjeran odgovor putem rano ciljane intervencije kako bi se spriječila eskalacija rizika,

— maksimalno povećanje korištenja informacijama i savjetima o dinamici gostujućih navijača koje pruže gostujuća policijska izaslanstva, i

— olakšavanje razumijevanja kako najbolje uskladiti potencijalno različite kulture, stilove i taktike policijskih nadzora gostujućih izaslanstava u okviru operacije nadzora na domaćem terenu.

POGLAVLJE 3.

3. **Suradnja policije domaćina i gostujućih policijskih izaslanstava**

3.1. **Glavna načela**

Zemlje koje imaju pravnu mogućnost sprečavanja navijača koji predstavljaju rizik da putuju u inozemstvo trebale bi poduzeti sve potrebne mjere kako bi djelotvorno ostvarile taj cilj te bi u skladu s tim trebale izvijestiti zemlju organizatora. Svaka zemlja trebala bi poduzeti sve potrebne mjere za sprečavanje vlastitih građana da sudjeluju u ometanjima javnog reda u drugoj zemlji i/ili njihovoj organizaciji.

Važnost uloge gostujućih policijskih izaslanstava u pružanju potpore operacijama policijskog nadzora zemalja domaćina vidljiva je iz iskustva diljem Europe tijekom posljednjeg desetljeća.

3.2. **Potpora operacijama nadzora zemlje domaćina**

Osim opće razmjene informacija i u skladu s načelima iz Poglavlja 1. ovog priručnika, nakon bliskog savjetovanja s nadležnim operativnim tijelom policijskog nadzora, NFIP zemlje organizatora trebao bi pozvati gostujuće policijsko izaslanstvo gostujuće zemlje ili zemalja uvijek kad se održava veliki turnir.

Kako bi se osigurala dodana vrijednost operacija policijskog nadzora zemlje organizatora, izuzetno je važno da su gostujuća policijska izaslanstva sastavljena od osoblja sa znanjem o dinamici i ponašanju gostujućih navijača i iskustvom u tome.

Gostujuće policijsko izaslanstvo trebalo bi tijekom priredbe smatrati primarnim izvorom informacija o gostujućim navijačima, njihovu ponašanju i svim potencijalnim rizicima. Ta dodana vrijednost za zapovjednika policije domaćina može obuhvaćati:

— odgovarajuće upravljanje masama običnih navijača,

— prikupljanje i razmjenu obavještajnih podataka prije i na dan utakmice,

— pomno praćenje priredbe s ciljem osiguravanja pravovremenih i točnih informacija policiji organizatoru,

— praćenje i tumačenje ponašanja gostujućih navijača te utvrđivanje i praćenje rizičnih navijača i mogućnosti potencijalnih rizika kako bi se osigurale informacije potrebne za dinamičnu procjenu rizika (vidjeti Dodatak 5.),

— ako je dogovoreno s vođom gostujućeg izaslanstva te u skladu s uputama iz policijske procjene rizika, proaktivno djelovanje kako bi se spriječila eskalacija svakog neprimjerenog ponašanja gostujućih navijača,

— komunikacija s gostujućim navijačima i djelovanje kao poveznica između navijača i policije domaćina kako bi se pomoglo u rješavanju svih potencijalnih ili novih problema,

— prikupljanje dokaza o svakom primjeru kriminalne radnje i neprimjernu ponašanju i kaznenim djelima te utvrđivanje identiteta gostujućih navijača.

3.3. **Dogovori o suradnji**

U skladu s Odlukom Vijeća 2002/348/PUP, za pojedinačne nogometne utakmice međunarodnog karaktera gostujućem policijskom izaslanstvu trebalo bi uputiti službenu pozivnicu preko NFIP-a u zemlji domaćinu. Uzimajući u obzir posebne ciljeve suradnje, u pozivnici bi trebalo naznačiti sastav izaslanstva i pojasniti njegove uloge i dužnosti. Također bi trebalo navesti planirano trajanje boravka gostujućeg policijskog izaslanstva u zemlji domaćinu.

Za međunarodne turnire i pojedinačne utakmice (ako to zatraži jedan od NFIP-ova) službenu pozivnicu gostujućem policijskom izaslanstvu trebalo bi poslati nadležno tijelo zemlje domaćina, na savjet NFIP-a zemlje domaćina, te se na nju može primjenjivati međuvladin sporazum.

Ako NFIP zemlje domaćina ne pozove gostujuće policijsko izaslanstvo, NFIP gostujuće zemlje može, ako to smatra prikladnim, podnijeti proaktivan prijedlog NFIP-u zemlje domaćina za slanje izaslanstva. Ako NFIP zemlje domaćina ne prihvati prijedlog, svako policijsko izaslanstvo koje krene na put djelovat će u neslužbenom svojstvu, izvan područja primjene ovog priručnika.

Zainteresirani NFIP-ovi trebali bi se dogovoriti o detaljnoj pozivnici za pružanje potpore puno prije početka turnira i/ili pojedinačne utakmice kako bi se gostujućem policijskom izaslanstvu omogućilo dovoljno vremena za pripremu. Imajući to na umu, pozivnicu za pružanje potpore trebalo bi predočiti što je prije moguće nakon najave datuma utakmice.

Za pojedinačne utakmice međunarodnog karaktera gostujuće policijsko izaslanstvo treba za pripremu najmanje tri tjedna. Ako je razdoblje od trenutka najave utakmice do njezina održavanja kraće od tri tjedna (na primjer u kasnijim fazama europskog klupskog natjecanja ili zbog povećane razine rizika), pozivnica bi se trebala slati odmah. Za međunarodne turnire gostujuće policijsko izaslanstvo treba za pripremu najmanje 16 tjedana.

O pojedinostima dogovora (npr. policijske snage, oprema, uniforme itd.) za pojedinačne utakmice, u vezi s gostujućim policijskim izaslanstvom pregovaraju NFIP-ovi nakon savjetovanja s lokalnom policijom.

3.4. **Uzorci protokola za pojedinačne utakmice izvan okvira nekog turnira**

U odjeljku 3.14. predstavljen je uzorak za pregovaranje o bilateralnim sporazumima o pravilima međunarodne policijske suradnje koja će se primjenjivati kod velikih nogometnih turnira.

Međutim, snažno se preporučuje da pravila o raspoređivanju gostujućeg policijskog izaslanstva za potrebe pojedinačnih utakmica međunarodnog karaktera zemlja domaćin i gostujuća zemlja unaprijed dogovore te da ih utvrde protokolom. Uzorci protokola predstavljeni su u Dodatku 1., za upotrebu ako su obje zemlje stranke Prümskog ugovora i Dodatku 2., za upotrebu u okolnostima kada se Prümski ugovor ne primjenjuje na jednu ili obje zemlje.

Ako ne postoji dogovor između vlada dviju zemalja, ti uvjeti trebali bi biti u skladu s člankom 17. Odluke Vijeća 2008/616/PUP ([1]) i važećim nacionalnim pravom.

Gostujuće izaslanstvo ne bi trebalo biti veće no što je dogovoreno s NFIP-om zemlje domaćina i trebalo bi poštovati pravila o zapovjedništvu i kontroli policije domaćina. Ako ne djeluje u okviru dogovorenih uvjeta, onda djeluje izvan područja primjene ovog priručnika i važećih odluka Vijeća EU-a i Ugovorâ.

3.5. **Troškovi i financijski dogovori**

Troškovi ugošćivanja i raspoređivanja gostujućeg policijskog izaslanstva mijenjaju se u skladu s brojnim čimbenicima, među ostalim veličinom izaslanstva, dužinom i načinom putovanja itd., ali u prosjeku su umjereni i razumno su ulaganje u smanjenje rizika za sigurnost i zaštitu ([2]). Snažno se preporučuje da svaka država članica predvidi proračunska sredstva za ugošćivanje i slanje gostujućih policijskih izaslanstava za sve utakmice međunarodnog karaktera.

U svakoj prigodi zemlja domaćin trebala bi platiti smještaj, hranu (ili dnevnice) i putovanja na domaćim linijama potrebna u zemlji domaćinu dok bi gostujuća zemlja trebala platiti međunarodna putovanja i plaće uključenim članovima izaslanstava (ako odgovarajući NFIP-ovi izvanredno ne dogovore alternativna rješenja). Ta rješenja moraju se razjasniti u spomenutom protokolu gostujućeg policijskog izaslanstva o razmještanju gostujućih policijskih izaslanstava, kako je dostupan na internetskim stranicama NFIP-a.

3.6. **Posjeti uoči sportske priredbe**

Policija zemlje domaćina trebala bi ključnim članovima gostujućeg policijskog izaslanstva dati priliku da se upoznaju s organizacijom policijskih operacija u zemlji domaćinu i/ili gradu/gradovima gdje se odvija događaj i lokacijom stadiona te s operativnim zapovjednikom/zapovjednicima u mjestu/mjestima gdje se događaj odvija na dan/u dane održavanja:

— za međunarodne turnire to bi se trebalo dogoditi najkasnije šest tjedana prije turnira (npr. organiziranjem radionica ili seminara za ključne članove gostujućih policijskih izaslanstava),

— za pojedinačne utakmice međunarodnog karaktera to bi trebalo biti koji dan prije utakmice.

Takvi posjeti uoči priredbe predstavnicima policije zemlje domaćina i gostujuće zemlje pružaju idealnu priliku da maksimalno povećaju međunarodnu suradnju uz pomoć:

— razmjene logističkih informacija o grupiranjima navijača u gradu/mjestu domaćinu,

— posjeta lokacijama na kojima se očekuju okupljanja gostujućih navijača prije i poslije utakmice,

— rasprava i dogovora o ulozi gostujućeg izaslanstva,

— podizanja svijesti o pripremama i operacijama policijskog nadzora zemlje domaćina,

— planiranja uključivanja gostujućeg izaslanstva u operaciju,

— utvrđivanja relevantnih zakonodavnih odredaba i razina policijske tolerancije,

---

([1]) Odluka Vijeća 2008/616/PUP od 23. lipnja 2008. o provedbi Odluke 2008/615/PUP o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (SL L 210, 6.8.2008., str. 12.).

([2]) Istraživanje provedeno 2014. potvrdilo je da su prosječni troškovi niski i da predstavljaju dobro ulaganje policijskih proračunskih sredstava:
— prosječan trošak ugošćivanja gostujućeg izaslanstva iznosio je **282 EUR po izaslanstvu**, čime su obuhvaćeni troškovi smještaja i putni troškovi unutar zemlje,
— prosječan trošak razmještanja policijskog izaslanstva iznosio je **850 EUR po izaslanstvu**, čime su obuhvaćeni međunarodni putni troškovi i troškovi službenika.
(Vidjeti također Rezoluciju Vijeća o troškovima ugošćivanja i razmještanja gostujućih policijskih izaslanstava u vezi s nogometnim utakmicama (i drugim sportskim priredbama) međunarodnog karaktera koje uključuju najmanje jednu državu članicu iz dokumenta 11908/16).

— izgradnje povjerenja i učinkovitih komunikacijskih kanala između dvaju tijela policijskog nadzora, i

— prema potrebi, utvrđivanja mjera za razdvajanje navijačkih skupina u gradu/mjestu domaćinu.

3.7. **Pratnja gostujućim policijskim izaslanstvima**

Pružanje sigurnosti svim članovima gostujućeg policijskog izaslanstva od temeljne je važnosti i mora biti sadržano u svim procjenama rizika policije zemlje domaćina i gostujuće zemlje u vezi s raspoređivanjem policije.

Gostujući članovi policijskog izaslanstva, posebno časnik za vezu, koordinator operacije i operativni policijski službenici (vidjeti niže) trebali bi raditi zajedno sa službenicima lokalne policije (poznatima kao ciceroni) koji bi sami trebali biti aktivni policijski službenici s iskustvom u policijskom nadzoru nogometnih događaja u svojem gradu ili zemlji, uključujući dobro poznavanje mjesta događaja i područja potencijalnog rizika.

Ciceroni:

— trebali bi biti uključeni u nacionalnu/lokalnu operaciju policijskog nadzora i u mogućnosti prenositi informacije kojima se operativnim policijskim zapovjednicima omogućuje donošenje ključnih odluka,

— trebali bi poznavati svoju policijsku organizaciju, procese i strukturu zapovijedanja,

— zadaća im ne bi trebala biti praćenje njihovih vlastitih rizičnih navijača dok su zaduženi za pratnju članova gostujućeg policijskog izaslanstva,

— trebali bi biti dobro obaviješteni o operaciji policijskog nadzora zemlje domaćina, svojim zaduženjima te zadaćama koje se očekuju od članova gostujućeg policijskog izaslanstva,

— trebali bi biti odgovorni za sigurnost gostujućeg policijskog izaslanstva i osigurati kanal za komunikaciju s policijom zemlje domaćina,

— trebali bi tijekom operacije biti raspoređeni s gostujućim policijskim izaslanstvom; to će pomoći u razvoju učinkovitog međusobnog radnog odnosa,

— trebali bi raditi s gostujućim policijskim izaslanstvom na unaprijed dogovorenom zajedničkom jeziku.

3.8. **Sastav gostujućih policijskih izaslanstava**

Gostujuće policijsko izaslanstvo trebalo bi biti sastavljeno tako da može pružiti potporu operaciji policijskog nadzora zemlje domaćina.

Ovisno o točnoj prirodi očekivane potpore sastav izaslanstva mogao bi biti:

1. **voditelj izaslanstva** koji je funkcionalno i hijerarhijski nadležan za gostujuće policijsko izaslanstvo;

2. **časnik za vezu** (ili više njih ako tako dogovore odgovarajući NFIP-ovi) koji je posebno odgovoran za razmjenu informacija između svoje zemlje i zemlje organizatora;

3. **koordinator operacija** koji je odgovoran za koordinaciju rada gostujućih operativnih policijskih službenika;

4. **policijski promatrači** zaduženi za promatranje, potporu u komunikaciji, pratnju i ostalo;

5. **glasnogovornik/službenik** za odnose s javnošću.

Tijekom međunarodnih turnira sjedište časnika za vezu vjerojatno će biti u jednonacionalnom ili dvonacionalnom centru za koordinaciju policijskih informacija (PICC) dok koordinator operacija sjedište može imati u lokalnom informacijskom centru na lokaciji u gradu gdje se odvija priredba. Za potrebe pojedinačnih utakmica sjedište im može biti u NFIP-u zemlje organizatora ili u drugom odgovarajućem okruženju.

Za potrebe pojedinačnih utakmica časnik za vezu/koordinator operacija trebali bi raditi u bliskoj suradnji s policijom domaćinom u mjestu događanja.

Policija domaćin časnicima za vezu/koordinatorima operacija trebala bi osigurati pristup odgovarajućoj tehničkoj opremi kako bi učinkovito mogli obavljati svoje funkcije.

Gostujuće policijsko izaslanstvo može biti raspoređeno u civilnoj odjeći ili u uniformi.

3.9. **Glavne zadaće gostujućeg policijskog izaslanstva**

Kako bi se osigurala dodana vrijednost operacijama policijskog nadzora zemlje organizatora, izuzetno je važno da su gostujuća policijska izaslanstva sastavljena od osoblja sa znanjem o dinamici i ponašanju gostujućih navijača i iskustvom u tome.

Gostujuće policijsko izaslanstvo trebalo bi posjedovati sposobnosti koje slijede:

— iscrpno praktično poznavanje ovog priručnika,

— razumijevanje procesa nužnih za olakšavanje razmjene informacija na međunarodnoj razini,

— sposobnost djelotvornog predstavljanja svoje zemlje i svoje uloge tijekom kontakata s policijskim službama zemlje organizatora (npr. diplomatski pristup, samopouzdanje, neovisnost i sposobnost komuniciranja na unaprijed dogovorenom zajedničkom jeziku),

— upućenost u situaciju koja se tiče nasilja/nereda povezanog s nogometom u njihovoj zemlji.

Glavne zadaće izaslanstva mogu se sažeti kao:

— prikupljanje i prenošenje informacija/obavještajnih podataka unutar izaslanstva i njihovo slanje policiji domaćinu,

— osiguravanje djelotvornog razmještanja svojih operativnih policijskih službenika (u uniformi i/ili civilnoj odjeći) kako bi tijekom priredbe imali važnu ulogu u operaciji policije domaćina,

— pružanje pravovremenih i točnih savjeta zapovjedniku policije domaćina.

Glavna uloga voditelja izaslanstva jest da bude strateški i taktički savjetnik tijelima vlasti zemlje domaćina.

Glavna uloga časnika za vezu i/ili koordinatora operacije (koji može i ne mora biti ista osoba, ovisno o bilateralnom dogovoru o raspoređivanju policijskih snaga) jest olakšavanje učinkovite razmjene informacija između tijela vlasti gostujuće zemlje i zemlje domaćina u vezi s pojedinačnom utakmicom ili turnirom. Ako ni časnik za vezu niti koordinator operacija nisu imenovani, njihove funkcije trebao bi preuzeti voditelj izaslanstva.

Operativni policijski časnici raspoređeni u okviru izaslanstva poznati su kao policijski promatrači.

Policijski promatrači, u uniformi ili civilnoj odjeći, mogu:

— služiti policiji zemlje domaćina kao sredstvo interakcije s gostujućim navijačima s ciljem pomaganja u upravljanju masama,

— pomagati u prepoznavanju rizičnih navijača u masi i smanjivanju njihove mogućnosti poticanja na djela nasilja ili nereda i/ili sudjelovanja u njima bez daljnjih posljedica.

Promatrači bi trebali imati iskustvo u policijskom nadzoru nogometnih utakmica u svojoj zemlji.

Trebali bi:

— posjedovati vještine i iskustvo učinkovite komunikacije (prema potrebi) kako bi utjecali na ponašanje navijača, i/ili

— biti stručnjaci za ponašanje svojih navijača te potencijalne rizike koje ti navijači mogu predstavljati, i

— za vrijeme priredbe biti sposobni djelotvorno komunicirati s policijom domaćinom u pogledu vrste rizika koji gostujući navijači mogu ili ne moraju predstavljati u bilo kojem trenutku i na bilo kojem mjestu.

Promatrači bi trebali biti sposobni prenositi pozitivne, kao i negativne informacije u vezi sa svojim gostujućim navijačima. To će omogućiti policijskim zapovjednicima zemlje domaćina da donose uravnotežene odluke o potrebi za intervencijom ili pomaganjem navijačima pri njihovim dopuštenim aktivnostima.

Ovisno o dogovoru sa zemljom domaćinom gostujuće navijače također se može angažirati u prikupljanju obavještajnih podataka/dokaza uz upotrebu dogovorene opreme, za potrebe policije zemlje organizatora ili u svrhe kaznenog progona u njihovoj zemlji.

3.10. **Jezik**

Uključene zemlje trebale bi se unaprijed dogovoriti o upotrebi jezika.

Ako je moguće, u gostujuća policijska izaslanstva trebalo bi biti uključeno osoblje koje poznaje jezik zemlje domaćina kako bi se olakšala komunikacija među osobljem zemlje domaćina i gostujuće zemlje.

3.11. **Suradnja policije domaćina i gostujuće policije za vrijeme priredbe**

Gostujuće policijsko izaslanstvo trebalo bi biti informirano o operativnom planu policije domaćina (uključujući njezin pristup upravljanju masama i razine tolerancije ponašanja). Njegovo osoblje trebalo bi biti u potpunosti uključeno u operaciju policije domaćina (i trebalo bi imati mogućnost dolazaka na informativne sastanke uoči i nakon utakmice te sudjelovanja na njima).

Policija domaćin i gostujuće policijsko izaslanstvo trebali bi tijekom operacije redovito izvještavati svoje NFIP-ove o događanjima te nakon utakmice, u roku od pet radnih dana, predati izvješće svom NFIP-u.

Gostujuće policijsko izaslanstvo trebalo bi uvijek osigurati da njegove akcije nepotrebno ne ugrožavaju sigurnost ostalih osoba ([1]).

3.12. **Upotreba identifikacijskih prsluka**

Ako je iz taktičkih razloga zajednički dogovoreno, gostujući policijski službenik/službenici koji nisu raspoređeni u uniformi mogu upotrebljavati standardne svjetleće i karakteristične identifikacijske prsluke gostujuće policije opisane u Dodatku 4. Kada putuje u inozemstvo, svaki gostujući policijski službenik trebao bi ponijeti taj prsluk.

3.13. **Akreditacija**

Policijske snage zemlje organizatora trebale bi u suradnji s nogometnim organizatorima osigurati da gostujuće policijsko izaslanstvo, prema potrebi, ima pristup stadionu i akreditaciju za njega (sjedala nisu obavezna) kako bi se izaslanstvu omogućilo djelotvorno obavljanje njegovih zadaća. Redari i ostalo osoblje zaduženo za sigurnost i zaštitu trebalo bi o tome biti obaviješteno na informativnom sastanku/sastancima prije utakmice.

3.14. **Nogometne priredbe u zemljama u kojima nema NFIP-a**

Kao što se naglašava u cijelom priručniku, a posebno ranije u Poglavlju 1., ako se nogometna utakmica ili turnir održavaju u državi u kojoj nema NFIP-a, svu razmjenu informacija trebalo bi obavljati između posebno određene policijske kontaktne točke u zemlji domaćinu i NFIP-a gostujuće zemlje.

Za vrijeme priredbe posebno određena policijska kontaktna točka zemlje domaćina trebala bi komunicirati s NFIP-om gostujuće zemlje/zemalja putem nadležnog časnika za vezu gostujućeg policijskog izaslanstva, ako je imenovan.

3.14.a **Bilateralni sporazumi**

Toplo se preporučuje da u ranoj fazi priprema zemlje sudionice priredbe sklope bilateralni sporazum s tijelima vlasti zemlje domaćina o pravilima razmjene informacija, rasporedu gostujućih policijskih izaslanstava i ostalim pitanjima policijske suradnje u vezi s priredbom. Ti bilateralni sporazumi mogu obuhvaćati i područja međuvladine i pravosudne suradnje. Predložak bilateralnog sporazuma nalazi se u dokumentu 12261/16. On uključuje popis pitanja koja bi dvije stranke mogle razmatrati ili dogovarati. Predložak nije uzorak sporazuma, već više služi kao pomoć u bilateralnim pregovorima.

([1]) Vidjeti članke 21. i 22. Prümske odluke o građanskoj i kaznenoj odgovornosti.

3.14.b **Suradnja NFIP-ova**

Tijekom pripreme pomoći pri velikim turnirima preporučuje se da NFIP-ovi:

— razmjenjuju informacije o bilateralnim raspravama/pregovorima s tijelima vlasti zemlje domaćina,

— u ranoj fazi započnu i vode dijalog s tijelima vlasti zemlje domaćina koristeći se međunarodnim agencijama, ponajprije Interpolom, kako bi se istaknula ključna uloga mreže europskih NFIP-ova, i

— obavljaju koordinirane posjete relevantnim gradovima i stadionima gdje se odvija priredba u zemlji domaćinu kako bi se pojasnila lokalna pravila te poticao djelotvoran dijalog na nacionalnoj i lokalnoj razini.

3.15. **Uloga Interpola i Europola**

Mreža NFIP-ova pruža odgovarajući kanal za pravovremenu razmjenu informacija u vezi s upravljanjem masama, javnom sigurnošću i javnim redom te povezanim rizicima. Prema europskom pravu takva je razmjena obavezna između policijskih tijela zemlje domaćina i gostujuće zemlje putem odgovarajućih NFIP-ova ili posebno određenih policijskih kontaktnih točaka zemlje domaćina i gostujućih policijskih časnika za vezu raspoređenih u zemlji domaćinu tijekom priredbe.

Međutim, u pogledu svih veza s aktivnostima bilo koje navijačke skupine i veza s teškim i organiziranim kriminalom ili drugim vrstama kriminala koji nisu povezani s nogometom, NFIP se može povezati s Interpolom ili Europolom.

Osim toga, Europol, Interpol i/ili druge agencije iz područja pravosuđa i unutarnjih poslova poput Frontexa mogu, u skladu sa svojim pravnim ovlastima, imati važnu ulogu u potpori nadležnim tijelima vlasti zemalja domaćina velikih međunarodnih nogometnih turnira. To može obuhvaćati osiguravanje raznih popratnih usluga, važnih informacija i analiza te procjena prijetnji povezanih s teškim i organiziranim kriminalom i/ili terorizmom.

Na primjer, za vrijeme velikih turnira:

— Interpol može uputiti svoj tim za potporu na velikim priredbama kako bi pružao potporu domaćinima u aktivnostima izvršavanja zakonodavstva tijekom velikog turnira,

— Europol može uputiti svoje osoblje u centar za koordinaciju policije domaćina kako bi olakšao razmjenu informacija, pružio obavještajne podatke i analitičku potporu u vezi s organiziranim kriminalom, terorizmom i ostalim oblicima teškog kriminala,

— osoblje zemlje domaćina i Frontexa mogu sklopiti bilateralne dogovore o prekograničnim operacijama.

U takvim okolnostima NFIP-ovi gostujućih zemalja ili voditelji gostujućih policijskih izaslanstava u ranoj bi fazi trebali pokušati ustanoviti točne funkcije tih agencija te se povezati na odgovarajući način u pogledu pitanja od zajedničkog interesa.

POGLAVLJE 4.

4. **Suradnja policije i organizatora**

Bliska suradnja između policije i vodstva stadiona/organizatora utakmice (i drugih uključenih strana, među ostalima svih privatnih zaštitarskih tvrtki i redara koji djeluju na stadionu) od ključne je važnosti za pružanje djelotvornih uvjeta sigurnosti i zaštite na stadionu.

Ključno partnerstvo na lokalnoj razini između policijskog zapovjednika nadležnog za utakmicu i pojedinca kojeg je organizator utakmice imenovao odgovornim za sigurnost i upravljanje masama na stadionu (obično ga se naziva službenikom za sigurnost na stadionu iako se u nekim zemljama upotrebljava izraz službenik za zaštitu).

Policijski zapovjednik i službenik za sigurnost na stadionu trebali bi surađivati međusobno se nadopunjujući, ne dovodeći u pitanje nadležnosti, ovlasti i zadaće druge strane. To može biti utvrđeno u nacionalnom zakonodavstvu ili propisima stadiona ili posebno određeno pisanim dogovorom između organizatora i policije (često nazivanim izjava o namjeri) u kojem se utvrđuje uloga policije (ako je ima) u ključnim funkcijama upravljanja masama. Te funkcije obuhvaćaju: potporu sigurnosnom osoblju (redarima) u sprečavanju i rješavanju svih javnih nereda ili drugih oblika kriminala; pokretanje organizatorovih postupaka u slučaju izvanrednih situacija i utvrđivanje okolnosti u kojima bi policija trebala preuzeti kontrolu nad svim ili nekim dijelovima stadiona u slučajevima izvanrednih situacija i velikih incidenata, zajedno sa za to previđenim postupkom te za konačan povratak kontrole u ruke organizatora.

Bliskom suradnjom također bi trebalo osigurati da organizator uzima u obzir stajališta policije u vezi s nizom ključnih pitanja sigurnosti na stadionu. Na taj način može se obuhvatiti niz važnih pitanja, uključujući: upotrebu televizije zatvorenog kruga (CCTV) u svrhe upravljanja masama i prikupljanja dokaza; zajedničke ili posebno određene zadatke u vezi s komunikacijom na stadionu; moguću upotrebu gostujućih redara zaduženih za vezu na stadionu i na putu na stadion i od njega; mehanizme za dispečerski centar za više agencija, u kojem je po potrebi predviđeno mjesto za policijsko zapovjedništvo.

Detaljne smjernice s tim u vezi utvrđene su u Pročišćenoj preporuci Stalnog odbora Vijeća Europe 1/2015 o integriranom pristupu sigurnosti, zaštiti i uslugama.

POGLAVLJE 5.

5. **Suradnja policije s pravosudnim tijelima i tijelima kaznenog progona**

Sadržaj ovog poglavlja trebalo bi promatrati u kontekstu velikih razlika u strukturi i nadležnostima pravosudnih tijela i tijela kaznenog progona u državama članicama.

Postoji mogućnost značajnih koristi od bliske suradnje policije s pravosudnim tijelima i tijelima kaznenog progona u pogledu pojedinačnih utakmica i turnira.

Dok zemlja domaćin ima suverenitet i nadležnost rješavati sva navodna kaznena djela povezana s priredbom i počinjena u toj zemlji, policija i ostala tijela vlasti u državama članicama te nadležna tijela u EU-u (npr. Eurojust) trebala bi pružati potporu pravosudnim tijelima i tijelima za izvršavanje zakonodavstva zemlje domaćina kad god je moguće i dopušteno.

Sve države članice trebale bi osigurati mogućnost brzog i odgovarajućeg rješavanja kaznenih djela povezanih s priredbom.

Policija domaćin i ostala tijela trebala bi gostujuću policiju i navijače obavijestiti o relevantnom domaćem zakonodavstvu i/ili kaznenim, građanskim ili upravnim postupcima zajedno s maksimalnim kaznama za najčešća kaznena djela povezana s nogometom.

Kod svih nogometnih utakmica međunarodnog karaktera trebalo bi se, prema potrebi, u potpunosti koristiti postojećim multilateralnim sporazumima o uzajamnoj pravnoj pomoći. Uz to, prije, za vrijeme i nakon priredbe zemlja domaćin može postići bilateralne dogovore o pojačanoj uzajamnoj pravnoj pomoći s bilo kojom drugom zemljom.

NFIP zemlje/zemalja koje pružaju potporu trebale bi obavijestiti NFIP zemlje organizatora:

— o svim pravnim mogućnostima (npr. odredbe o zabrani posjeta nogometnim utakmicama/zabrane napuštanja zemlje) kojima raspolažu za sprečavanje dolaska rizičnih navijača na priredbu,

— koje mjere gostujuće policijsko izaslanstvo i/ili bilo koje drugo nadležno tijelo (npr. gostujući tužitelji za vezu) može poduzeti za prikupljanje dokaza o bilo kojem kaznenom djelu povezanom s nogometom koje su počinili gostujući navijači,

— koja se kaznena djela počinjena u zemlji domaćinu mogu kazneno goniti u zemlji koja pruža potporu (po povratku počinitelja).

Zemlja domaćin može pozvati bilo koju drugu zemlju da pošalje tužitelja/suca za vezu da bude nazočan za vrijeme priredbe.

Preporučuje se da tijelo vlasti zemlje domaćina, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom o zaštiti podataka, gostujućem policijskom izaslanstvu i/ili nadležnome tijelu (npr. gostujućim tužiteljima za vezu) osigura informacije iz pravosudne ili sudske evidencije i policijskih ili istražnih izvješća o svojim državljanima, uključujući evidencije o uhićenjima.

Druga je mogućnost da se zemlja koja pruža potporu složi imati tužitelja/suca za vezu koji će biti na raspolaganju da na zahtjev zemlje domaćina otputuje u nju ili imenovati posebnog tužitelja/suca za vezu pri nadležnom tijelu vlasti zemlje domaćina.

U području djelovanja nacionalnog zakonodavstva NFIP(-ovi) koji pruža potporu pokušat će brzo odgovoriti na sve zahtjeve za daljnjim informacijama o uhićenim pojedincima, poput pojedinosti o prethodnim osuđujućim presudama uključujući kaznena djela povezana s nogometom.

Na sve troškove u vezi sa slanjem tužiteljâ/sudaca za vezu u zemlju domaćina trebali bi se primjenjivati bilateralni sporazumi.

Zemlja organizator gostujućim bi tužiteljima/sucima za vezu trebala osigurati potrebna sredstva komunikacije i ostalu opremu.

POGLAVLJE 6.

6. **Suradnja policije i navijača**

Kontakti policije s navijačkim skupinama na nacionalnoj i lokalnoj razini mogu imati važan učinak na svođenje rizika za sigurnost i zaštitu povezanih s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera na najmanju moguću mjeru. Ta se suradnja međutim može narušiti ako se ostavi bilo kakav utisak da predstavnici navijača djeluju u ime policije i, primjerice, otkrivaju osobne podatke.

Gostujuća policijska izaslanstva i predstavnici navijača mogu pomoći u tome da policija domaćin stekne saznanja o karakteru i kulturi gostujućih navijača. Policija domaćin trebala bi u svojoj dinamičnoj procjeni rizika to uzeti u obzir.

Domaći navijači, lokalne zajednice i gostujući navijači trebali bi dobiti potencijalno važne informacije i jamstva sigurnosti u vezi s priredbom. Neki od glavnih načina kojima se to može postići su sljedeći: učinkovita strategija rada s medijima; upotreba društvenih medija/internetskih stranica; brošure; i bliska suradnja s posebno određenim časnicima za vezu s navijačima, predstavnicima navijača te inicijativama usmjerenima na navijače (poput navijačkih veleposlanstva).

Stalna suradnja i komunikacija policije i navijačkih skupina može pomoći u stvaranju temelja sigurnog i gostoljubivog ozračja za sve navijače i može predstavljati kanal za pružanje važnih informacija poput putnih savjeta, informacija o pristupu stadionu, važećem zakonodavstvu i razinama tolerancije ponašanja.

Policije zemlje domaćina i gostujuće zemlje trebale bi stoga imati spremnu strategiju komunikacije s navijačima (nazvanu „dijalog”). Dijalog može biti zadaća stručnih (i osposobljenih) službenika za komunikaciju i/ili operativnih jedinica za prvu liniju (kontrola masa/javni red) osposobljenih u tehnikama komunikacije i rješavanja sukoba.

Taj se pristup pokazao korisnim u promicanju samoregulacije među navijačima i olakšavanju rane i primjerene intervencije pri pojavi sigurnosnih problema ili rizika.

U rezoluciji Vijeća o priručniku s preporukama za sprečavanje i kontrolu nasilja i nereda povezanih s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera koje uključuju najmanje jednu državu članicu usvajanjem dobre prakse u pogledu kontakata policije s navijačima ([1]) nalaze se detaljne smjernice u vezi s tim pitanjem.

POGLAVLJE 7.

7. **Strategija u vezi s komunikacijama i medijima**

7.1. **Komunikacijska strategija**

Djelotvorna i transparentna komunikacijska strategija sastavni je dio uspješnog koncepta sigurnosti i zaštite nogometnih utakmica, turnira i ostalih sportskih priredaba međunarodnog karaktera.

Tijela policijskog nadzora zemlje domaćina trebala bi stoga blisko surađivati s vladinim i lokalnim tijelima, nogometnim vlastima/organizatorima, medijima i skupinama za potporu u pripremi i sastavljanju sveobuhvatne komunikacijske strategije više agencija.

Djelotvorna medijska strategija u koju je uključeno više agencija ključni je vid svake komunikacijske strategije s obzirom na pružanje svim stranama, osobito gostujućim navijačima, niza važnih informacija poput putnih savjeta, informacija o pristupu stadionu, važećem zakonodavstvu i razinama tolerancije ponašanja.

Među domaćim i gostujućim navijačima, lokalnim zajednicama, širom javnošću i pojedincima koji sudjeluju u operacijama za sigurnost i zaštitu trebalo bi, prije svega, prikazivati pozitivnu sliku priredbe. Time se može pripomoći stvaranju okružja dobrodošlice za sve i uvelike doprinijeti naporima za smanjivanje rizika za sigurnost i zaštitu.

([1]) 11907/16.

7.2. **Medijska strategija**

Policijskom medijskom strategijom (također uz uključenost više agencija) trebalo bi pokušati barem:

— pružati informacije na proaktivan, otvoren i transparentan način,

— pružati informacije o sigurnosnim pripremama na umirujući i pozitivan način,

— prenijeti poruku o namjeri policije da olakša legitimne aktivnosti navijača,

— jasno pokazati koje vrste ponašanja policija neće tolerirati,

— u najkraćem roku pružiti mjerodavne informacije o svim incidentima.

Policija bi trebala blisko surađivati s vladinim i lokalnim agencijama, nogometnim vlastima/organizatorima, i, prema potrebi, s navijačkim skupinama pri utvrđivanju i provedbi medijske strategije više agencija kojom se:

— proaktivno promiče pozitivna slika o priredbi,

— osigurava jasna podjela odgovornosti između policije i partnerskih agencija u pogledu toga tko ima glavnu riječ u komunikaciji s medijima o raznim aspektima sigurnosti i zaštite (i drugim pitanjima),

— omogućuje pružanje zajedničkih popratnih informacija i informacija o sastancima svim glasnogovornicima policije i partnerske agencije (informativni materijal trebalo bi redovito ažurirati uzimajući u obzir teme ili pitanja koja se opetovano javljaju te nove rizike ili događanja),

— osigurava redovito ustupanje činjeničnih informacija medijima i/ili objavu na internetu prije, tijekom i poslije priredbe,

— omogućuju redovite prigode za novinske/medijske konferencije,

— uzimaju u obzir potrebe/interesi različitih kategorija novinara/medija.

POGLAVLJE 8.

8. **Sastanci stručnjaka EU-a za sigurnost i zaštitu na nogometnim utakmicama**

Snažno se preporučuje da tijekom svakog predsjedanja Vijećem EU-a predsjedništvo održi sastanak stručne skupine za velike sportske priredbe te da izvijesti Radnu skupinu za izvršavanje zakonodavstva o rezultatima tog sastanka i tekućem radu stručne skupine.

Isto se tako preporučuje da svako predsjedništvo bude domaćin sastanka Europske skupine stručnjaka za sigurnost i zaštitu na nogometnim utakmicama kako bi se:

— pripremila relevantna dokumentacija koju bi stručna skupina za velike sportske priredbe razmotrila,

— pripremila i pratila provedba programa rada stručne skupine za velike sportske priredbe,

— pratili novi trendovi/razvoji događaja u pogledu ponašanja navijača te povezani rizici,

— pratio i olakšao rad europske mreže NFIP-ova,

— razmjenjivala dobra praksa u pogledu međunarodne policijske suradnje te strategije i taktike policijskog nadzora za nogometne priredbe,

— partnerski surađivalo s partnerskim institucijama u promicanju razvoja integriranog pristupa više agencija nogometnoj sigurnosti, zaštiti i uslugama, i

— u vezi sa svim ostalim bitnim i relevantnim pitanjima.

POGLAVLJE 9.

9. **Popis relevantnih dokumenata o sigurnosti i zaštiti na nogometnim priredbama**

9.1. **Usvojeni dokumenti Vijeća Europske unije**

1. Preporuka Vijeća od 30. studenoga 1993. o odgovornosti organizatora sportskih priredaba (10550/93).

2. Preporuka Vijeća od 22. travnja 1996. o smjernicama za sprečavanje i obuzdavanje nereda povezanih s nogometnim utakmicama, uz priloženi standardni obrazac za razmjenu policijskih obavještajnih podataka o nogometnim huliganima (SL C 131, 3.5.1996., str. 1.).

3. Zajednička akcija od 26. svibnja 1997. o suradnji u području javnog reda i mira i sigurnosti (SL L 147, 5.6.1997., str. 1.).

4. Rezolucija Vijeća od 9. lipnja 1997. o sprečavanju i obuzdavanju nogometnog huliganstva s pomoću razmjene iskustava, udaljavanja sa stadiona i medijske politike (SL C 193, 24.6.1997., str. 1.).

5. Rezolucija Vijeća od 21. lipnja 1999. o priručniku za međunarodnu policijsku suradnju te mjerama za sprečavanje i kontrolu nasilja i nemira povezanih s međunarodnim nogometnim utakmicama (SL C 196, 13.7.1999., str. 1.).

6. Rezolucija Vijeća od 6. prosinca 2001. o priručniku s preporukama za međunarodnu policijsku suradnju te mjerama za sprečavanje i kontrolu nasilja i nemira povezanih s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera koje uključuju najmanje jednu državu članicu (SL C 22, 24.1.2002., str. 1.).

7. Odluka Vijeća od 25. travnja 2002. o sigurnosti u vezi s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera (SL L 121, 8.5.2002., str. 1.).

8. Rezolucija Vijeća od 17. studenoga 2003. o zabrani država članica pristupa mjestima odigravanja nogometnih utakmica međunarodnog karaktera (SL C 281, 22.11.2003., str. 1.).

9. Rezolucija Vijeća od 4. prosinca 2006. o priručniku s preporukama za međunarodnu policijsku suradnju te mjerama za sprečavanje i kontrolu nasilja i nemira povezanih s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera koje uključuju najmanje jednu državu članicu (SL C 322, 29.12.2006., str. 1.).

10. Odluka Vijeća 2007/412/PUP od 12. lipnja 2007. o izmjeni Odluke 2002/348/PUP o sigurnosti u vezi s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera (SL L 155, 15.6.2007., str. 76.).

11. Rezolucija Vijeća od 3. lipnja 2010. o izmjeni priručnika s preporukama za međunarodnu policijsku suradnju te mjerama za sprečavanje i kontrolu nasilja i nemira povezanih s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera koje uključuju najmanje jednu državu članicu (SL C 165, 24.6.2010., str. 1.).

9.2. **Usvojeni dokumenti Vijeća Europe**

1. Konvencija Vijeća Europe o integriranom pristupu sigurnosti, zaštiti i uslugama na nogometnim utakmicama i drugim sportskim priredbama 2016.

2. Preporuka (2015) 1 Stalnog odbora za sigurnost, zaštitu i usluge na nogometnim utakmicama i drugim sportskim priredbama (pročišćena preporuka).

Appendix 1

PROTOCOL FOR THE DEPLOYMENT OF VISITING POLICE DELEGATIONS FOR FOOTBALL MATCHES WITH AN INTERNATIONAL DIMENSION

(For use when both the host and visiting States are party to the Prüm Treaty)

In compliance with the Prüm Decisions, in particular Article 17 of Council Decision 2008/615/JHA, this protocol sets out the practical detailed arrangements to be agreed between NFIPs for the deployment of visiting police delegations for football matches with an international dimension.

1. Requesting Member State/Country:

2: Requesting Organisation/Contact Person:

Name of the organisation:
Name of contact person (police commander/NFIP):
Role:
Address:
Phone:
Mobile phone:
Email:

3. Event (match or tournament)

3a: Place where the operation is to take place

Region, town, area or locality:
Other information:

3b: Period covered by the operation

Requested start date	Proposed end date

The end date may be deferred by mutual consent.

3c: Officer(s) responsible ([1])

From the host Member State/Country

Name	Rank	Function	Service to which officer belongs	Telephone/email

([1]) This is normally the person responsible for the locality/venue where the event will take place.

3d: Purpose

Joint operation at a football match/tournament with an international dimension		
Specific assistance requested from the seconding Member State(s)/Countries (if YES please indicate the number of officers requested) ([1])		
Head of Delegation:	YES	NO
Liaison Officer:	YES	NO
Operational Coordinator:	YES	NO
Operational Police Officers in Uniform:	YES	NO
Operational Police Officers in Plain Clothes:	YES	NO
Press Officer:	YES	NO

3e: Place of deployment of the visiting police delegation (to include details of likely locations of deployment, i.e. airports, railway stations, city centre, stadium etc.)

3f: Requested tasks for the visiting police delegation:

Advising and supporting the host policing operation:	YES	NO
Liaison and dialogue with visiting supporters:	YES	NO
Other (please specify):		

3g: Is it planned that any members of the visiting police delegation will have official (executive) powers in the host country? YES NO

If YES please provide details:

Executive powers of officers seconded to joint cooperation teams

(Article 17(2) of Council Decision 2008/615/JHA)

Executive powers shall be exercised only under the guidance of and, as a rule, in the presence of officers from the host Member State. The seconding Member State's officers shall be subject to the host Member State's national law. The host Member State shall assume responsibility for their actions.

If applicable: executive powers of the seconded officers

1. Executive powers conferred by the host Member State, in accordance with its national law, on officers seconded by other Member States
2. Executive powers which the host Member State allows the seconding Member State(s) officers to exercise in accordance with the seconding Member State(s) national law

([1]) All members of the visiting police delegation, with the exception of officers who are deployed in uniform, should bring with them the EU standard Police Identification Vest.

3h: Are the visiting police delegation allowed to use technical intelligence/evidence gathering equipment in the host country? YES NO

If YES please define the purpose: — to support the local police — for evidential purposes in the police delegation's own country and the equipment authorised to be used: — hand-held video camera — hand-held stills camera — Other (please detail)

3i: Does this request include authority for the visiting police delegation to bring with them police protective weapons ([1])?

Firearms	YES	NO
CS Gas	YES	NO
Batons	YES	NO
Tasers	YES	NO
Other (please specify)	YES	NO
If the answer to any of the above is YES please give details of any special conditions which apply:		

3j: Can the visiting police delegation deploy confidential human sources? (commonly known as Informants or Covert Human Intelligence Sources)

YES NO

If YES please specify what conditions apply:

3k: Details of accommodation proposed for the visiting police delegation

3l: Details of transportation that will be provided for the visiting police delegation during the visit

3m: Information about the arrival and departure of the visiting police delegation

([1]) Item 3i is based on Article 19 of Council Decision 2008/615/JHA.

4: Costs (who will pay for what?)

In accordance with Chapter 3 of the EU Football Handbook

or

Exceptional alternative proposals apply

If exceptional alternative proposals apply please provide details:

5: Any additional requirements/arrangements (please provide details):

Civil Liability (Article 21 of Council Decision 2008/615/JHA)

1. Where officials of a Member State are operating in another Member State pursuant to Article 17 of Council Decision 2008/615/JHA, their Member State shall be liable for any damage caused by them during their operations, in accordance with the law of the Member State in whose territory they are operating.

2. The Member State in whose territory the damage referred to in paragraph 1 was caused shall make good such damage under the conditions applicable to damage caused by its own officials.

3. In the case provided for in paragraph 1, the Member State whose officials have caused damage to any person in the territory of another Member State shall reimburse the latter in full any sums it has paid to the victims or persons entitled on their behalf.

4. Where officials of a Member State are operating in another Member State pursuant to Article 18 of Council Decision 2008/615/JHA, the latter Member State shall be liable in accordance with its national law for any damage caused by them during their operations.

5. Where the damage referred to in paragraph 4 results from gross negligence or wilful misconduct, the host Member State may approach the seconding Member State in order to have any sums it has paid to the victims or persons entitled on their behalf reimbursed by the latter.

6. Without prejudice to the exercise of its rights vis-à-vis third parties and with the exception of paragraph 3, each Member State shall refrain, in the case provided for in paragraph 1, from requesting reimbursement of damages it has sustained from another Member State.

Criminal liability (Articles 22 of Council Decision 2008/615/JHA)

Officers operating within another Member State's territory under Council Decision 2008/615/JHA shall be treated in the same way as officers of the host Member State with regard to any criminal offences that might be committed by, or against them, save as otherwise provided in another agreement which is binding on the Member States concerned.

Employment relationship (Article 23 of Council Decision 2008/615/JHA)

Officers operating within another Member State's territory under this Council Decision 2008/615/JHA shall remain subject to the employment law provisions applicable in their own Member State, particularly as regards disciplinary rules.

Done at (place and date)

Signature of the competent authority/person (as in Paragraph 2)

RESPONSE REGARDING VISITING POLICE DELEGATION

1. Responding Country:

2. Responding Organisation & Contact Person:

Name of the organisation: Name of contact person (police commander/NFIP): Role: Address: Phone: Mobile phone: Email:

3. Police Service(s) or other agency (i.e. Government Ministry) that has responsibility for the visiting police delegation:

3a: Details of members of the visiting police delegation (surname/first name of all members to facilitate booking accommodation + mobile telephone & email of one main contact person)

Surname	First Name	Rank	Function	Service to which officer belongs
			Head of Delegation	
			Liaison Officer	
			Operational Coordinator	
			Operational Police Officer — Uniform	
			Operational Police Officer Plain Clothes	
			Press Officer	

Contact Person:

Name of contact person (police commander or other): Role: Address: Phone: Mobile phone: Email:

4a: Agreement to the request YES NO

4b: Please give details of any additional requirements/arrangements:

4c. Information about the arrival and departure of the delegation

Done at (place and date)

Signature of the competent authority/person (as in Paragraph 3)

Appendix 2

PROTOCOL FOR THE DEPLOYMENT OF VISITING POLICE DELEGATIONS FOR FOOTBALL MATCHES WITH AN INTERNATIONAL DIMENSION

(Version to be used when either the organising or visiting State is not party to the Prüm Treaty)

This protocol sets out the practical detailed arrangements to be agreed between NFIPs, or the designated police contact in States which do not have an NFIP, for the deployment of visiting police delegations for football matches with an international dimension.

1. Requesting Member State/Country:

2: Requesting Organisation/Contact Person

Name of the organisation:
Name of contact person (police commander/NFIP):
Role:
Address:
Phone:
Mobile phone:
Email:

3. Event (match or tournament)

3a: Place where the operation is to take place

Region, town, area or locality:
Other information:

3b: Period covered by the operation

Requested start date	Proposed end date

The end date may be deferred by mutual consent.

3c: Officer(s) responsible ([1])

From the host Member State/Country

Name	Rank	Function	Service to which officer belongs	Telephone/email

([1]) This is normally the person responsible for the locality/venue where the event will take place.

3d: Purpose

Joint operation at a football match/tournament with an international dimension		
Specific assistance requested from the seconding Member State(s)/Countries (if YES please indicate the number of officers requested) ([1])		
Head of Delegation:	YES	NO
Liaison Officer:	YES	NO
Operational Coordinator:	YES	NO
Operational Police Officers in Uniform:	YES	NO
Operational Police Officers in Plain Clothes:	YES	NO
Press Officer:	YES	NO

3e: Place of deployment of the visiting police delegation (to include details of likely locations of deployment, i.e. airports, railway stations, city centre, stadium etc.)

3f: Requested tasks for the visiting police delegation:

Advising and supporting the host policing operation:	YES	NO
Liaison and dialogue with visiting supporters:	YES	NO
Other (please specify):		

3g: Is it planned that any members of the visiting police delegation will have official (executive) powers in the host country?

If YES please provide details:

3h: Are the visiting police delegation allowed to use technical intelligence/evidence gathering equipment in the host country?

If YES please define the purpose: — to support the local police — for evidential purposes in the police delegations own country and the equipment authorised to be used: — hand held video camera — hand held stills camera — Other (please detail)

([1]) All members of the visiting police delegation, with the exception of officers who are deployed in uniform, should bring with them the EU standard Police Identification Vest.

3i: Does this request include authority for the visiting police delegation to bring with them police protective weapons?

Firearms	YES	NO
CS Gas	YES	NO
Batons	YES	NO
Tasers	YES	NO
Other (please specify)	YES	NO
If the answer to any of the above is YES please specify any special conditions which apply:		

3j: Can the visiting police delegation deploy confidential human sources? (commonly known as Informants or Covert Human Intelligence Sources)

3k: Details of accommodation proposed for the visiting police delegation

3l: Details of transportation that will be provided for the visiting police delegation during the visit

3m: Information about the arrival and departure of the visiting police delegation

4: Costs (who will pay for what?)

In accordance with Chapter 3 of the EU Football Handbook

or

Exceptional alternative proposals apply

If exceptional alternative proposals apply please provide details:

5: Any additional requirements/arrangements (please provide details):

Civil Liability

Statement of policy

Done at ,

Signature of the competent host authority

RESPONSE REGARDING VISITING POLICE DELEGATION

1. Responding Country:

2. Responding Organisation & Contact Person:

Name of the organisation:
Name of contact person (police commander/NFIP):
Role:
Address:
Phone:
Mobile phone:
Email:

3. Police Service(s) or other agency (i.e. Government Ministry) that has responsibility for the visiting police delegation:

3a: Details of members of the visiting police delegation (surname/first name of all members to facilitate booking accommodation + mobile telephone & email of one main contact person)

Surname	First Name	Rank	Function	Service to which officer belongs
			Head of Delegation	
			Liaison Officer	
			Operational Coordinator	
			Operational Police Officer — Uniform	
			Operational Police Officer Plain Clothes	
			Press Officer	

Contact Person:

Name of contact person (police commander or other):
Role:
Address:
Phone:
Mobile phone:
Email:

4a: Agreement to the request YES NO

4b: Please give details of any additional requirements/arrangements:

4c. Information about the arrival and departure of the delegation

Done at (place and date)

Signature of the competent authority/person (as in Paragraph 3)

Dodatak 3.

SPECIFIKACIJE ZA POLICIJSKE IDENTIFIKACIJSKE PRSLUKE I NJIHOV UZORAK

Riječ je o prsluku bez rukava koji se navlači (preko glave).

Boja: NATO PLAVA.

Kôd boje: Pantone 279C.

Identifikacijske oznake:

Jedna riječ: Uokvirena riječ POLICE (samo na engleskome), trebala bi se nalaziti na središnjem dijelu prsluka, i sprijeda i straga.

Natpis POLICE i rub: Pozadina Nato plave boje.

I slova i rub okvira trebali bi biti svjetleće srebrni.

Mjere okvira = 25 cm × 9 cm.

Natpis POLICE: Širina = 1,3 cm po slovu.
Visina = 7,5 cm.

Prednja strana prsluka:

Lijevi dio prsa (iznad okvira POLICE): Nacionalna zastava 10 cm × 7 cm, izvezena/našivena ili u plastičnoj navlaci.

Desni dio prsa (iznad okvira POLICE): Simbol EU-a 8 cm × 8 cm.

Ispod okvira POLICE trebala bi se nalaziti svjetleće srebrna vrpca na prednjoj strani prsluka, široka 5 cm.

Stražnja strana prsluka:

Nacionalna zastava iznad okvira POLICE: 10 cm × 7 cm.

Prsluke bi se trebalo moći pričvrstiti ili čičak-trakom ili utisnim kopčama s obje strane.

Napomena: kada je to moguće, u specifikacijama bi se trebao opisati materijal upotrijebljen za prsluk, među ostalim je li vodootporan, nezapaljiv, njegova sposobnost zaštite i ostale karakteristike.

10 cm × 7 cm

8 cm × 8 cm

10 cm × 7 cm

Mjere okvira: 25 cm × 9 cm

Mjere pojedinačnih slova

7,5 cm okomito

Čičak-traka ili utisna kopča s obje strane

Boja: NATO PLAVA.

Kôd boje: Pantone 279C.

Dodatak 4.

DINAMIČNA PROCJENA RIZIKA I UPRAVLJANJE MASAMA

Uzimajući u obzir:

— model za dinamičnu procjenu rizika u kontekstu međunarodnih nogometnih utakmica (8241/05),

— prijedloge u vezi s taktičkim postupanjem policije za upravljanje javnim redom u vezi s međunarodnim nogometnim utakmicama (8243/05),

— iskustvo i pouke stečene na Europskom nogometnom prvenstvu 2004. i naknadnim turnirima,

— procjenu pristupa policijskom nadzoru, poznatog kao 3D pristup (*dialogue, de-escalation and determination*, odnosno dijalog, smanjivanje napetosti i odlučnost), koji je primijenjen tijekom Europskog nogometnog prvenstva 2008. i kasnijih turnira,

sljedeća razmatranja trebalo bi uzeti u obzir pri procjeni rizika za sigurnost i zaštitu prije, tijekom i poslije priredbe.

Ključna načela (u skladu s nacionalnim pravom)

Prema postojećem shvaćanju učinkovita upravljanja masama ističe se važnost:

— održavanja percepcije primjerenog policijskog nadzora među sudionicima u masama,

— izbjegavanja uporabe sile protiv mase ljudi kao cjeline ako samo manjina predstavlja rizik za javni red,

— „neupadljiv" ili „postupan" taktički pristup, prema potrebi, policijskom nadzoru kojim se poboljšava sposobnost policije za komunikaciju, dijalog i dinamičnu procjenu rizika.

Olakšavanje

— Strateški pristup trebao bi djelovati preventivno putem intervencija niskog učinka umjesto represivno,

— važno je da se u svakoj operativnoj fazi u policijskoj strategiji i taktici vodi računa o legitimnim namjerama navijača i da ih se olakša, dokle god su one miroljubive (npr. slavljenje njihova identiteta i kulture, sigurno putovanje na utakmicu i siguran povratak),

— ako je potrebno uvesti ograničenja za ponašanje navijača, važno je priopćiti tim navijačima zašto policija intervenira i koja druga sredstva poduzima kako bi se postigli opravdani ciljevi.

Ravnoteža

— Tijekom svakog masovnog događaja razine rizika za javni red mogu se brzo mijenjati,

— važno je da postoji razmjerna ravnoteža između načina policijskog razmještanja snaga i razine, izvora i prirode rizika u trenutku interakcije policije i masa,

— važno je da je policijski nadzor postupan i da se može izmijeniti kao izravan odgovor na promjene u prirodi i razinama rizika koji je u nastajanju ili se smanjuje,

— ako se postigne ravnoteža, veći dio mase vjerojatnije će policijsko djelovanje smatrati primjerenim te je manje vjerojatno da će poduprijeti one koji su u potrazi za sukobom te se s njima povezati,

— stoga je u svrhu smanjenja vjerojatnosti i razmjera incidenata od ključne važnosti da procjene rizika budu točne i da se policijske taktike u svakom trenutku zasnivaju na informacijama utemeljenima na tim procjenama.

Razlikovanje

— Neselektivna uporaba sile može doprinijeti rasprostranjenoj eskalaciji razina javnih nereda, međudjelovanjem s dinamikom mase,

— razlikovanje pojedinačnih navijača koji uistinu predstavljaju opasnost od onih koji to ne čine stoga bi se trebalo uvrstiti u svaku stratešku i taktičku odluku povezanu s upravljanjem masama (tj. obuku, planiranje, kratko obavješćivanje i operativnu praksu),

— neprimjereno je djelovati protiv svih ljudi u masi koji su se slučajno zatekli na dotičnome mjestu, osim ako postoje dokazi da oni zajednički pokušavaju izazvati nerede.

Dijalog

— Važno je s navijačima komunicirati proaktivno. To se najbolje ostvaruje preko policijskih službenika s dobrim komunikacijskim vještinama,

— naglasak je na stvaranju ozračja dobrodošlice i izbjegavanju mogućih izvora sukoba,

— taj pristup može biti od pomoći u prikupljanju visokokvalitetnih informacija o navijačkim namjerama, stajalištima, zabrinutostima i osjetljivostima, kao i svih drugih informacija u pogledu mogućeg rizika,

— ujedno se policiji omogućava da prenese svoje primjedbe u pogledu ponašanja navijača, rizika s kojima se mogu suočiti i rješenja za sve nove poteškoće.

Modeli dobre prakse

Prije priredbe

Procjenom rizika trebalo bi uzeti u obzir:

— posebnosti navijačke skupine koju treba policijski nadzirati (npr. karakteristično ponašanje, motivacija i nakane),

— sve čimbenike za koje je vjerojatno da će utjecati na rizik, npr. aktivnosti drugih skupina (poput navijača protivničke ekipe i/ili lokalnih zajednica), osjetljivosti, povijest i sve drugo od posebne važnosti (datumi, mjesta, načini djelovanja, simboli),

— sve okolnosti za koje je vjerojatno da će utjecati na ponašanje ili rizike koji prijete od onih navijača ili skupina za koje se smatra da predstavljaju rizik za javni red.

Valjalo bi utvrditi razine tolerancije ponašanja i dati prioritet obavješćivanju navijačkih organizacija o njima. Trebalo bi razmotriti poticanje navijača na okupljanje u sigurnom/kontroliranom okružju (npr. u navijačkoj zoni).

Na temelju tih informacija i obavještajnih podataka u vezi s određenom utakmicom trebalo bi biti moguće predvidjeti i razlikovati utakmice uobičajenog rizika od onih koje predstavljaju povećani rizik za javni red.

Važno je jasno razlikovati rizike od određenih vrsta incidenata, kao što su remećenje javnog reda, javne sigurnosti, kriminalitet u vezi s masovnim događanjima i terorizam.

Početni kontakt

Budući da razina rizika za javni red nije fiksna nego veoma dinamična, može se brzo povećavati i smanjivati ovisno o okolnostima. Razine rizika stoga bi trebalo neprestano pratiti i točno procjenjivati.

S tim ciljem:

— policija bi trebala biti aktivna u veoma pozitivnoj međuljudskoj interakciji s navijačima (neagresivan stav, osmijeh, rad u parovima ili malim skupinama u standardnim uniformama, široka rasprostranjenost među masama i unutar njih, pristajanje na zamolbe za fotografiranje itd.),

— ako jezik ne predstavlja zapreku, službenici bi trebali pokušati komunicirati s navijačima ne bi li skupili informacije o njihovu ponašanju, namjerama, zabrinutostima i osjetljivostima te svim drugim pitanjima bitnima za njihovo ponašanje,

— interventne jedinice (tj. interventni odredi sa zaštitnom opremom, vozilima i slično) trebale bi čekati na neupadljivim lokacijama, osim ako se pokaže da je potrebna snažnija intervencija.

Time će se pomoći policiji domaćinu u prikupljanju informacija i donošenju zapovjednih odluka u pogledu taktičkog razmještanja na temelju neprekinute i trajne procjene rizika.

Rizik u porastu

Ako se utvrde okolnosti koje predstavljaju rizik, važno je:

— onima koji predstavljaju rizik prenijeti kako je izgledno da njihovi postupci izazovu policijsku intervenciju,

— ako su u incident uključeni gostujući navijači, gostujuće policijsko izaslanstvo trebalo bi potvrditi procjene policije domaćina.

Ako navedene mjere ne dovedu do rješavanja situacije, mogla bi biti potrebna dodatna uporaba policijske sile. Cilj policijskog razmještanja u ovoj fazi jest svesti daljnji rizik na najmanju moguću mjeru. Stoga je ključno da se ni s kojim djelovanjem ne povećaju napetosti (npr. neselektivnom uporabom sile). Ako je utvrđena mogućnost povećanja rizika:

— od ključne je važnosti da se informacije o osobama koje stvaraju rizik i njegova priroda jasno priopće interventnim jedinicama koje se razmještaju kako bi svaka uporaba sile mogla biti primjereno usmjerena,

— onima koji ne predstavljaju nikakav rizik trebalo bi biti omogućeno da napuste to područje i/ili bi im trebalo dati vremena da uvedu „samoregulaciju”.

Smanjivanje napetosti

— Kad se incident ili više njih riješe, razine policijskog nadzora trebale bi se vratiti na prikladnu razinu.

Nakon priredbe

— Trebalo bi se provesti temeljito izvješćivanje te bi se sve relevantne informacije (npr. kvaliteta informacija dobivenih prije i tijekom priredbe, ponašanje navijača i upravljanje njima, policijska taktika i provedba razina tolerancije) trebale zabilježiti kod NFIP-a.

Dodatak 5.

KATEGORIZACIJA NOGOMETNIH NAVIJAČA

Napomena: Prilikom planiranja mnogih policijskih sigurnosnih operacija rizik koji predstavljaju pojedinci ili skupine obično se definira kao „niži rizik" ili „viši rizik" na temelju toga da se ni za jednu osobu ne može jamčiti da je „nikakav rizik". (vidjeti ISO 31000 za detaljnije objašnjenje).

Međutim, od 2010. terminologija koja se upotrebljava u pogledu rizika koji predstavljaju navijači u vezi s nogometnim utakmicama međunarodnog karaktera jest „rizičan" i „nerizičan". Tom se terminologijom služe i razumiju je širom kontinenta. Ta je terminologija usklađena s obrazloženjem navedenim u smjernicama ISO, u smislu da se priznaje kako je nemoguće točno prethodno utvrditi stupanj mogućeg rizika koji neki pojedinac može ili ne mora predstavljati u vezi s određenom nogometnom priredbom. Tomu svjedoče bogata europska iskustva kojima se dokazuje kako širok i promjenjiv niz čimbenika može utjecati na ponašanje nekog pojedinca ili skupine pojedinaca tijekom neke priredbe.

Pojedinci koje je policija svrstala u *niskorizične ili nerizične navijače* negativne okolnosti mogu potaknuti da djeluju nasilno, izgrednički ili protudruštveno. I obratno, na ponašanje navijača koji su navedeni kao *rizični navijači* mogu također utjecati pozitivne okolnosti.

Zato je postupak neprestane dinamične analize rizika tijekom neke priredbe preduvjet učinkovitih i razmjernih operacija policijskog nadzora na nogometnim utakmicama.

Međutim, u svrhe planiranja, policija katkad mora poduzeti niz procjena rizika. Kao pomoć policijskoj pripremi i analizama rizika prije događanja, trebale bi se primjenjivati kategorije „rizičan" i „nerizičan". Te bi kategorije trebale biti popraćene objašnjenjem okolnosti koje „rizične navijače" mogu potaknuti da reagiraju negativno tijekom neke priredbe (vidjeti objašnjenje i kontrolni popis u nastavku). Takva su objašnjenja ključna pomoć pri učinkovitoj pripremi policijskog nadzora.

Definicija „rizična" navijača

Osoba, poznata ili ne, koja u određenim okolnostima može predstavljati rizik od javnih nereda ili protudruštvenog ponašanja, bilo planirano ili spontano na nogometnoj priredbi ili u vezi s njom (vidjeti Dodatak 4. o dinamičnoj procjeni rizika). Kontrolni popis u nastavku trebao bi se upotrebljavati za pružanje upozorenja o okolnostima koje mogu negativno utjecati na ponašanje i izazvati rizik.

Definicija „nerizična" navijača

Osoba, poznata ili ne, za koju se smatra da obično predstavlja nizak rizik, ili ga ne predstavlja, u smislu izazivanja ili doprinosa nasilju ili neredima, bilo planirano ili spontano, na nogometnoj priredbi ili u vezi s njom.

KONTROLNA LISTA ZA OCJENU RIZIČNOSTI NAVIJAČA

Elementi rizika	**Popratni komentari**
Povijesno suparništvo između klubova ili navijačkih skupina	
Obavještajni podaci o mogućem nasilju	
Mogući spontani neredi Moguće rasističko ili diskriminacijsko ponašanje	
Mogući ulasci na teren	
Problemi povezani s alkoholom	
Uporaba oružja	
Opažanje da je policijska taktika neprikladna ili nerazmjerna	

Elementi rizika	Popratni komentari
Moguća teroristička prijetnja	
Politički ekstremizam/uporaba zabranjenih transparenata	
Predviđena uporaba pirotehnike	
Gostujući navijači bez ulaznica	
Prijetnja izdvajanja (npr. crno tržište ili krivotvorene ulaznice)	
Prodaja/uporaba droge	
Ostalo	